

# patriot

## 7/2024

vychází 6. října 2024

**ÚVODEM...**nahlédneme do říjnového kalendária. Prvního října by oslavil 485. narozeniny poslední Rožmberk Petr Vok z Rožmberka, 11. října uplynulo 600 let od skonu Jana Žižky z Trocnova, z těch novějších připomeňme úmrtí Karla Gotta (1. 10. 2019) či narození Vladimíra Menšíka (9. 10. 1929). Z významných dní nemůžeme zapomenout na vznik samostatného československého státu v roce 1918. Ale ani tehdy se nezměnilo všechno ze dne na den, jak zaznamenal pozdější zápis v temelínské školní kronice: „*Ale Bohu žel ani mír úplný, ani plná svoboda ani navrácení všech vojáků naživu zbylých ani hojnost a láce životních potřeb dosud u nás není, takže mnozí počínají býti netrpěliví v čekání.*“ A abychom si i my ukrátili čas čekání, podíváme se dnes na chalupu s číslem popisným 31.

### **Číslo popisné 31 „U MUŠÁKŮ“.**

Pojmenování této chalupy vzniklo zřejmě od příjmení manželky Josefa Bartušky Marie Mouchové. Ale pojďme od začátku. Prvně se na tomto čísle popisném připomíná podruh z čp. 32 a následně domkář na čp. 31 Josef Bartuška. Ten se narodil kolem roku 1753 a zemřel v roce 1806 „na rýmu“. Jeho manželkou byla Marie, dcera Mikoláše Mouchy z Albrechtic.

Narodilo se jim osm dětí.

V roce 1806 převzal domek za 162 zlatých a 47 krejcarů Josefův syn František Bartuška. Ten se oženil s Marií Bohoňkovou, která do manželství přinesla věnem 100 zlatých a jednu krávu v ceně 30 zlatých. Z tohoto manželství vzešly tři děti.

V roce 1825 Marie zemřela a František se o dva roky později ženil podruhé. Jeho vyvolenou se stala Marie Bendová, dcera Jakuba Bendy

z Temelína. Nevěště bylo v době veselky přes 40 let a měla nemanželskou dceru Annu. Františkův druhý manželský svazek už další potomky nepřinesl.

Od Františka Bartušky domek s čp. 31 koupil za 450 zlatých bývalý šafář Vojtěch Hajíček. Po jeho smrti domek zdědila jeho dcera Marie, ke které se přiznal v roce 1827 tkadlec Vojtěch Mikolášek, syn chalupníka Václava Mikoláška z temelínského čp. 6. Narodily se jim tři děti, Jan, František a Jakub. Na jaře roku 1840 Václav Mikolášek ovdověl a v červnu téhož roku se oženil podruhé. Za manželku pojal Kateřinu Bartuškovou, dceru Tomáše Bartušky z Temelína. Nevěsta obdržela věnem 88 zlatých, jednu krávu za 20 zlatých a jednu ovci za jeden zlatý a 36 krejcarů. Manželům se narodily čtyři děti.

V roce 1869 se vlastníkem čísla popisného 31 stal František Mikolášek a jeho žena Marie, nechybí zápis o doživotním výměnku pro vdovu Kateřinu.





Čp. 31 v roce 1967

Poté se na čp. 31 objevuje František Hromada. Ten se oženil s Annou Voběrkovou ze Všemyšlic, dcerou sedláka Tomáše Voběrka. Narodily se jim tři děti.

Dne 29. března 1910 o 11. hodině noční vypukl požár v čp. 31 a za dvě hodiny zničil celý svršek domu toho až k nehořlavým částem – zdivu. Jak oheň povstal, nemohlo býti vyšetřeno.

Domek byl pojištěn na 600,-K, a ty byly majiteli (poškozenému) vyplaceny. Domek zdědil syn František Hromada (1884-1946). Účastnil se první světové války v Srbsku, později jezdil jako dělník do Německa. V roce 1919 vstoupil do manželství s Růženou Kolešovou z Bohunic. Narodily se jim tři děti. Po Františkově smrti (1946) zdědil půl chalupy syn František (\*1921) a druhou půlku si ponechala vdova Růžena. František Hromada (\*1921) se v roce 1947 oženil s Hedvikou Göblovou, dcerou Rudolfa Göbla z Bruntálu.

V čp. 31 bydleli i jiní, u kterých ale není prokázáno, že byli zároveň i vlastníky. Byli to například Matěj Chytráček, kapitulant z Litoradlic, Jan Vlášek, tesař a domkář (1856-1937 v Cedar Rapids v Iowě v USA) a Jan Doubek. V roce 1895 se zde narodil František Stanislav, syn nádeníka v čp. 31 Václava Stanislava a jeho manželky Kateřiny.

Zastavěná plocha měřila v roce 1837 54 sáhů obytné, v roce 1903 to byly 3 ary 27 m<sup>2</sup>, v roce



...a v roce 1985

1935 pak 3 ary 77 m<sup>2</sup>. Výměra pozemků v roce 1916 činila 81 arů a 68 m<sup>2</sup>, v roce 1935 pak 2 hektary, 63 arů a 51 m<sup>2</sup>.

(zdroj: Jan Petřík, Rodový katastr obce Temelína / matriky SOA Třeboň / Jan Bartuška, Temelín v proměnách času / Pamětní kniha školy Velký Temelín 1883-1940 / Ondřej Klempíř, Do Ameriky / foto: archiv obce Temelína)

**Z TISKU...** „Kdo četl vládní slib, že četnictvu bylo poukázáno, aby umírnilo svou rekvisiční praxi v případech, kde si někdo opatří menší množství mouky od svých příbuzných nebo známých na venkově, oddechl si, máje naději, že přece nějak se zachrání před vleklou hladovou smrtí. Ale sklamal se. Naše lokální dráha je toho důkazem. Před odjezdem každého vlaku konají četníci a orgány vyživ. úřadu prohlídky zavazadel; četnictvo mimo to jezdí vlakem a provádí revisi i za jízdy. Ale způsob, jímž se revise provádí, vymyká se pravidlům lidskosti a svědčí, že těmto orgánům ponechána plná zvlůle. Ženám, které za těžce získaný peníz opatřily si trochu potravin, se tyto bez milosrdenství odnímají, jako se stalo na nádraží v Temelíně. Je nejvyš na čase, aby okresní hejtmanství vydalo pokyny o množství, jež si jednotlivci smí pro vlastní zásobování vézt...“

(Pondělí, list politického sjednocení na českém jihu, 29. 4. 1918)

**ZÁVĚREM...** Děkujeme za vaši přízeň. Budete-li mít náladu a potřebnou dávku odvahy, můžete sledovat stránky Patriot na sociální síti FB, abyste o nic zásadního nepřišli. Uvítáme jakékoliv historické materiály vztahující se k Temelínu a okolí. Ve formě originální, či jakékoli jiné, včetně té elektronické.



Za podpory:  

Obečně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bych si tady mohl psát, co chci a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory mému nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenesu autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bych se nějak úporně bránil drobným příspěvkům a darům ©. V každém případě za přízeň děkuje Ondřej Klempíř. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.